การจัดทำบัญชีและรายงาน

วัตถุประสงค์

เพื่อบันทึกรายการต่าง ๆที่เกิดขึ้นของกิจการ สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถบริหารงาน ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลง การเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับฐานะการเงิน และสรุปผลเพื่อให้ได้ข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการของผู้บริหารกิจการ เจ้าของกิจการหรือบุคคลอื่น ๆเช่น เจ้าหนี้ หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่สนใจ เป็นต้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีและรายงาน

- พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 สามารถศึกษารายละเอียด หลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดทำบัญชีได้จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่เว็บไซต์ http://www.dbd.go.th
- ประมวลรัษฎากร

การจัดทำบัญชีและรายงานตามประมวลรัษฎากร

1. การจัดทำบัญชีของผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี

ได้มีการกำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจัดทำบัญชีต่าง ๆ ดังนี้

1. บัญชีหรือรายงานแสดงรายได้หรือรายจ่ายประจำวัน (รายงานเงินสดรับจ่าย) โดยให้บุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญ คณะบุคคลที่มิได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีเงินได้ตามมาตรา 40 (5)-(8) แห่งประมวลรัษฎากร มีหน้าที่จัดทำตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161) เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและมิได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจัดทำบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่าย ลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2549

2. บัญชีพิเศษแสดงการหักภาษี ณ ที่จ่ายและการนำส่งภาษี โดยผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายเป็นผู้จัดทำตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้และภาษีการค้า (ฉบับที่ 4) เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้หรือภาษีการค้า ณ ที่จ่าย มีบัญชีพิเศษ ลงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ.2531

3. การจัดทำบัญชีพิเศษของผู้มีเงินได้จากการทำกิจการโรงสีข้าวตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 1) เรื่อง กำหนดให้ผู้มีเงินได้จากการทำกิจการโรงสีข้าวมีบัญชีพิเศษแสดงรายการและปริมาณข้าวเปลือก ต้นข้าว ปลายข้าวและรำ ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2522

4. บัญชีพิเศษสำหรับผู้ดำเนินการสถานพยาบาลที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 10) เรื่อง กำหนดให้ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลที่มีเตียงรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน มีบัญชีพิเศษตามมาตรา 17 แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 6 กันยายน พ.ศ.2522

5. บัญชีพิเศษสำหรับผู้ทำการค้าของเก่าประเภทรถยนต์ ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 12) เรื่อง กำหนดให้ผู้ทำการค้าของเก่าประเภทรถยนต์มีบัญชีพิเศษ ลงวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2523

6. บัญชีพิเศษสำหรับผู้ผลิตหรือรับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม เรื่อง กำหนดให้ผู้ผลิตหรือรับจ้างผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี มีบัญชีพิเศษ ลงวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2546

7. บัญชีงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุนในรอบระยะเวลาบัญชีตามมาตรา 65 ทั้งนี้ ตามมาตรา 68 ทวิ และมาตรา 69 แห่งประมวลรัษฎากร

2. การจัดทำรายงาน

ให้จัดทำรายงานตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด ดังนี้

2.1 ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมีหน้าที่จัดทำ

1. รายงานภาษีขาย
2. รายงานภาษีซื้อ
3. รายงานสินค้าและวัตถุดิบ
4. รายงานการจ่ายอะไหล่ โดยไม่คิดมูลค่า

ทั้งนี้ ตามมาตรา 87 แห่งประมวลรัษฎากร และประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 89) เรื่อง กำหนดแบบ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดทำรายงาน การลงรายการในรายงานการเก็บใบกำกับภาษีและเอกสารหลักฐานอื่นที่ใช้ประกอบการลงรายงานภาษีซื้อตามมาตรา 87 และมาตรา 87/3 วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 29 เมษายน พ.ศ.2542

สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียนซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้รับยกเว้นไม่ต้องจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบ แต่ต้องทำการตรวจนับสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 30 มิถุนายนของปี และวันที่ 31 ธันวาคมของปี ตามข้อ 3 ของประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 104) เรื่อง กำหนดให้ผู้ประกอบการจดทะเบียนจัดทำรายงานแตกต่างไปจากรายงานตามมาตรา 87 แห่งประมวลรัษฎากร ลงวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ.2543

2.2 ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีธุรกิจเฉพาะต้องจัดทำรายงานแสดงรายรับก่อนหักรายจ่ายที่ต้องเสียภาษีและรายรับที่ไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษี เป็นรายสถานประกอบการและตามแบบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา 91/14 แห่งประมวลรัษฎากร ขณะนี้อธิบดีกรมสรรพากรยังมิได้กำหนดแบบรายงานแต่อย่างใด

กรมสรรพากร e-Revenue
เต็มที่..เต็มใจ..ให้ประชาชน www.rd.go.th

Call Center : 0 2272 8000

ก.ก./0587/ส.ค.52 พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 100,000 ฉบับ

การจัดทำบัญชีและรายงาน